

100 let českých zemí v pohybu

Žáci se zabývají problémem migrace v českých zemích v průběhu 100 let od vzniku Československa. Mají odhadovat příčiny a následky některých významných událostí z historie státu, které pohyb obyvatel ovlivnily. Zkoumají infografiku a sledují trendy a souvislosti, které jsou s migrací u nás spojeny.

Cíle:

- Žák posoudí pravdivost předložených tvrzení, která se vztahují k migraci na území naší země.
- Žák najde ve složitějším schématu potřebné informace a ověří pravdivost daných tvrzení.

Lekce je koncipována na **45 minut**

Pomůcky:

- lístky s citátem do dvojice, tabulka tvrzení pro každého (příloha 1), infografika *100 let českých zemí v pohybu* pro dvojice velikosti A3, lístky „propustka“ – moje dnešní AHA

POSTUP:

1.

Evokace

- Žáci se rozdělí do dvojic a obdrží lístek s citátem z tisku (bez zdroje):
„Čechové, kteří se v posledních dvou měsících vrátili ze zabraných území do omezené vlasti, těžce nesou název uprchlíků, jenž jim byl dán a jenž se v novinách všeobecně ujal. Z pochopitelných příčin to jméno odmítají. Jejich odpor k tomuto jménu měl by být respektován.“
- Zadejte žákům instrukce:
 - Zamyslete se, o jaké události v našich dějinách se zde píše, a zdůvodněte, proč si to myslíte?
 - Navrhněte, co bude asi tématem/cílem dnešní hodiny.
- Návrhy žáků zapisujte na tabuli.
- Každému žákovi rozdejte tabulku tvrzení (příloha 1) a zadejte instrukce pro samostatnou práci s tabulkou:
 - Přečtěte si všechna tvrzení napsaná v tabulce, promyslete si, zda jsou pravdivá, či nikoliv, a do levého sloupce napište svá rozhodnutí podle zadání:
 - A – pokud si myslíte, že je to pravda
 - N – pokud si myslíte, že to pravda není
 - ? – pokud opravdu nevíte, můžete jednou použít otazník
 - Pokud vás napadne nějaká otázka, máte pod tabulkou místo pro její napsání.

- Po vyplnění tabulky sdílejte ve dvojicích. Zjistěte, kde se neshodujete nebo si oba nejste vůbec jistí
- Zapisujte návrhy žáků do tabulky na tabuli a doptávejte se, proč žáci myslí, že daný výrok je pravdivý, či nepravdivý. Sbírejte také otázky, které si žáci zapsali.
- Varianta: Doptávejte se jen na nejistoty a nesouhlasy, případně tím začněte.

2. Uvědomění si významu informací

- Rozdejte do dvojic infografiku *100 let českých zemí v pohybu* (Příloha 2) a nechte žáky, aby si schéma prohlédli a doptali se, pokud něčemu nerozumí. Zeptejte se žáků, co všechno schéma zachycuje, jaké informace z něj můžeme vyčíst.
- Požádejte žáky, aby prověřili v infografice tvrzení z tabulky a do její pravé části doplnili informace, pokud je tvrzení chybné nebo neúplné.
- Doplněná a opravená tvrzení žáci sdílejí nejdříve ve čtveřicích. Poté sdílejte v celé třídě na tabuli, vyzvěte žáky, aby vždy komentovali, v jaké části grafu informaci ověřovali.

3. Reflexe

- Zeptejte se žáků, které informace v grafu je překvapily a které by potřebovali dovysvětlit či by se o nich rádi dozvěděli více. Pokud vznikly na začátku pod tabulkou tvrzení nějaké otázky, je zde prostor pro jejich případné zodpovězení.
- [Vraťte se zpět k citátu na začátku hodiny a ověřte správnost odhadu z evokace. Vyzvěte žáky, aby se pokusili argumentovat, o jakou událost se jednalo a kolik lidí bylo takto přesunuto.
- Na závěr zadejte žákům, aby každý na lístek (propustku) dokončil větu:
 - Moje největší AHA z dnešní hodiny je.....

Správné řešení přílohy 1:

Klíč: 1. ano; 2. ne (už od r. 1933); 3. ne (2,8 miliónu); 4. ne (více jich bylo po r. 1948); 5. ano; 6. Ano

Zdroje:

Benda, J. (2013): Útěky a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938–1939. Praha: Karolinum.

www.irozhlas.cz/zpravy-domov/data-interaktivni-mapa-100-let-ceskoslovenska_1810260711_cib.

<https://www.clovekvtisni.cz/media/publications/1331/file/infografika-100-let-ceskych-zemi-v-pohybu.pdf>

Autor:

Kateřina Sobotková